

JEPA

glasilo SKD Jepa-Baško jezero
december 2025 • letnik XXXIV • številka 3 (109)

Szenisches Recital
Pastirska igra / Hirtenspiel
mit Musik, Gesang und Text
in slowenischer Mundart

Gledališko scenski recital

Pastirska igra 2025

po motivih

Andreja Šusterja-Drabosnjaka (1768 – 1825)

Izvajajo:

Gledališki skupini

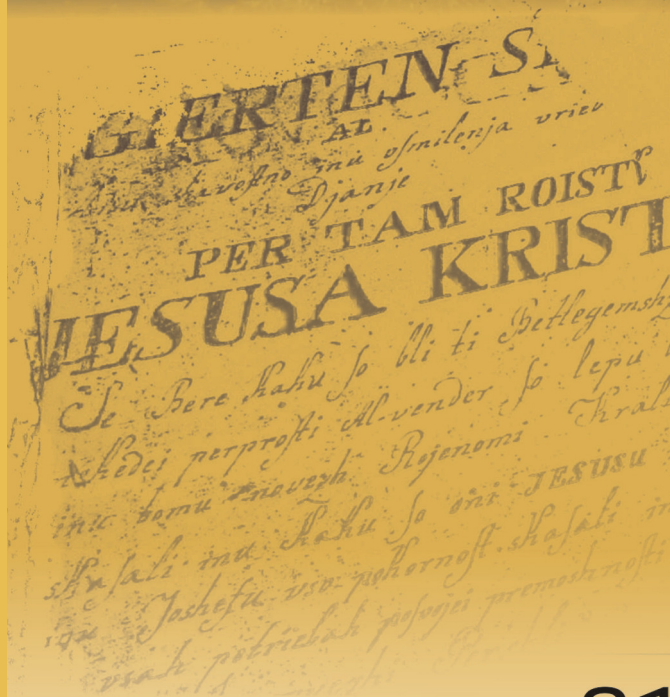
JEPBA

mladi akzent

skupina akzent

Tamburaški ansambel Loče

orgle: Špela Filipič

nedelja, **21. 12. 2025** 16:00

Farna cerkev Loče / Pfarrkirche Latschach

GLEDALIŠKO SCENSKI RECITAL PASTIRSKA IGRA

Die volksschriftstellerische Kreativität war bis zum Beginn des 19. Jahrhunderts die Grundlage der slowenischen Literatur in Kärnten, wobei Andrej Šuster-Drabosnjak als ihr bedeutendster Vertreter gilt.

In den Werken von Andrej Šuster-Drabosnjak verflochten sich die mündliche und schriftliche Tradition der slowenischen Sprache mit der einfallsreichen Kreativität des Dichters und Dramatikers. Er verbreitete seine Werke unter den Lesern, indem er eine eigene Druckerei und Theatergruppe gründete. Besonders bekannt wurde er durch seine Übersetzungen und Bearbeitungen religiöser Theaterstücke.

Die Wurzeln der Hirten- oder Dreikönigsspiele mit weihnachtlichen biblischen Motiven reichen bis in die Zeit des europäischen Mittelalters zurück, als in den Kirchen liturgische Theaterstücke, ursprünglich in lateinischer Sprache, aufgeführt wurden.

Das Hirten- oder Weihnachtsspiel, das die Verkündigung des Engels an Maria, den Befehl des Kaisers Augustus, die Suche nach einer Unterkunft, die Hirten bei der Krippe, den Besuch der drei Könige, die Flucht nach Ägypten, das Auftreten des nicht im Evangelium erwähnten Mörders und schließlich auch den Mord an den unschuldigen Kindern darstellt, verbreitete sich wie andere ähnliche Texte in der Zeit des Buchdrucks durch Abschreiben in beiden Landessprachen in Kärnten. Der Text des Stücks ist die älteste bisher bekannte, relativ authentische Abschrift von Drabosnjak's Hirtenstück. Es entstand vor dem Jahr 1814.

„Ich bitte alle meine Freunde und Bekannten, denen ich meine Reime hinterlasse, dass sie ein barmherziges Herz für Jesus, Maria, Josef und alle Armen haben, die euch um etwas bitten. Tut nach euren Möglichkeiten und zeigt ein gütiges Herz gegenüber allen, denn wir sind alle Brüder und Schwestern.“

So schrieb der Kärntner Volksschriftsteller Andrej Šuster-Drabosnjak, dessen Leben vor 200 Jahren zu Ende ging, im Vorwort zu seinem Hirtenstück. Dies ist einer der schönsten und bewegendsten Appelle zur christlichen Nächstenliebe, geboren aus aufrichtiger Frömmigkeit, und zeugt von Drabosnjaks tiefem sozialen Empfinden.

Genau 200 Jahre nach dem Tod von Andrej Šuster-Drabosnjak (22. 12. 1825) wird das Hirtenstück wieder auf der heimischen Bühne in der Pfarrkirche in Latschach zum Leben erweckt. Das Hirtenstück wurde nach dem alten Manuskript von Andrej Šuster-Drabosnjak für das Theaterfest 1987 von Herta Lausegger adaptiert. Die zeitgemäß adaptierte Aufführung, bereichert durch Gesang und Weihnachtsmelodien, wird in der heimischen Rosentaler Mundart als theatralisches szenisches Rezital von Gruppen präsentiert, die im Rahmen des slowenischen Kulturvereins Jepa-Baško jezero tätig sind. Regisseurin der Aufführung ist Alenka Hain, die bei verschiedenen Szenen von Aleksander Tolmaier unterstützt wird.

Wir laden Sie herzlich ein, diese außergewöhnliche Gelegenheit zu nutzen, um in der Adventzeit gemeinsam den besonderen Zauber der Weihnachtsgeschichte zu erleben.

Bukovniška ustvarjalnost je bila do začetka 19. stoletja temelj slovenske literature na Koroškem, Andrej Šuster-Drabosnjak pa velja za njenega najvidnejšega predstavnika.

V delih Andreja Šusterja-Drabosnjaka se ustna in knjižna tradicija slovenske besede prepletata z domiselno ustvarjalnostjo poeta in dramatika. Svoja dela je širil med bralce tako, da je ustanovil lastno tiskarno in gledališko skupino. Posebej znan pa je postal s svojimi prevodi in priredbami verskih iger.

Korenine pastirske ali trikraljevske igre z božično sveto-pisemsko motiviko segajo v čas evropskega krščanskega srednjega veka, ko so po cerkvah uprizarjali liturgične dramske obrazce, prvotno latinske.

Pastirska ali božična igra, ki prikazuje angelsko oznanjenje Mariji, zapoved cesarja Avgusta, iskanje prenočišča, pastirce ob hlevčku, obisk treh kraljev, beg v Egipt, nastop neevangeljskega morilca ter na koncu tudi pomor nedolžnih otrok se je, kakor druga podobna besedila v času bukovništva, širila po Koroškem s prepisovanjem, in sicer v obeh deželnih jezikih. Besedilo igre je najstarejši doslej znani razmeroma avtentični prepis Drabosnjakove Pastirske igre. Nastal je pred letom 1814.

„Prosim vse vkupa moje perjatle noj prejelatce, katerim jas te moje rajme zapustim, de posieg mau mejte enu vsmilano serce prueti Jezusu noj Mariji noj Jožefu noj prueti sakateromi sromaki, kateri bo vas za kej prosov. Storite po vašej premožnosti inu skažite anu doro serce prueti sačomi, zakaj vsi smo bratri noj sestre.“

Tako je v predgovoru k svoji Pastirski igri zapisal koroški bukovnik Andrej Šuster-Drabosnjak, čigar življenje se je izteklo pred 200 leti. To je eden najlepših in najpretnesljivejših pozivov h krščanski ljubezni do bližnjega, porojeni iz iskrene pobožnosti, in priča o Drabosnjakovem globokem socialnem čutu.

Točno 200 let po smrti Andreja Šusterja-Drabosnjaka (22. 12. 1825) bo Pastirska igra zopet zaživela na domačem odru v farni cerkvi v Ločah. Pastirsko igro je po starem rokopisu Andreja Šusterja-Drabosnjaka za gledališki praznik leta 1987 priredila Herta Lausegger. Času primerno adaptirano predstavo, oplemeniteno s petjem in božičnimi melodijami, bodo v domačem rožanskem narečju kot gledališko scenski recital predstavile skupine, ki delujejo v okviru Slovenskega kulturnega društva Jepa-Baško jezero. Režiserka predstave je Alenka Hain, njej ob strani pri raznih prizorih pomaga Aleksander Tolmaier.

Vabimo vas, na izredno priložnost, da v adventnem času skupaj doživimo poseben čar božične zgodbe.

Milan Piko, KKZ

Valentin Oman

in SKD Jepa-Baško jezero
ob častitljivi 90-letnici leta 2025

„Če bom tade še žovov, bom naredov.“ Nekako tako se je glasil odgovor Valentina Omana pred galerijo Šikoronija v Rožeku, kjer sem ga nekaj časa pred letom 2022 nagovorila in prosila, ali bi za naše društvo oblikoval spominsko obeležje. In iz tega pogovora je čez leta zraslo pravo prijateljstvo. Akademskega slikarja Valentina Omana predstavljati bi pomenilo nositi sove v Atene.

Zato samo nekaj skromnih misli v povezavi z našim kulturnim društvom, ki segajo nazaj v leto 2022, v leto spomina in v leto stote obletnice Slovenskega kulturnega društva Jepa-Baško jezero.

Človek ali Ecce homo je v središču umetniškega ustvarjanja našega rojaka in častnega člana našega kulturnega društva Valentina Omana.

Na čudovitem kraju, na kraju spomina in opomina, stoji v Dobju spomenik, ki ga je oblikoval svetovno znani umetnik, akademski slikar, vaščan naše Trške občine Bekštanj ob Baškem jezeru, slovenskega naroda sin, jubilan Valentin Oman.

Dragi Valentin, Tino ali kakor tudi smemo reči dragi Mihčev Folti!

Buh vonej tabe, hvala lepa, da si dal prostor, da lahko dnevno zažari na tem čudovitem kraju nad Dobniškim jezerom, objet od Jepe, Jepce, Komnice, Dobrača in Osojščice, dveh lip, ki branita in ščitita edinstveno umetnino v najlepšem siju: ČLOVEK, ki je bil pregan, ponižan, oropan, ki so mu vzeli čast in dostojanstvo. V kamen si vklesal in s tem ovekovečil marsikateri glas in domačo slovensko besedo in jo s tem tudi rešil pozabe. Po telefonu si mi nekoč dejal „Jes sëm poznou Vavčarjave in sëm vidou, kə so jih odpalala. Jes kot otrok tade nisəm zastopou, kaj naj to. – To je zdej moj prispevek.“

Za tvoj osebni devetdeseti življenjski jubilej ti želim v imenu društvene družine Slovenskega kulturnega društva Jepa-Baško jezero vse ta buəle, mnogo ustvarjalnosti, potrebnega zdravja, sreče, radosti ter božjega žegna. Kličemo ti na mnoga leta!

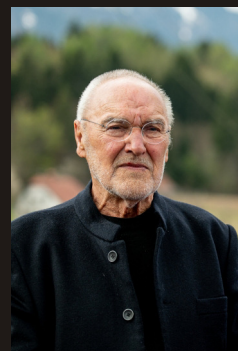
Akademischer Maler, Ehrenmitglied des SKD Jepa-Baško jezero

Valentin Oman zum 90. Ehrentag

Der Mensch-človek-Ecce homo steht im Mittelpunkt des künstlerischen Schaffens unseres Gemeindebürgers, des Ehrenmitglieds des Slovensko kulturno društvo Jepa-Baško jezero, unseres über die Grenzen hinweg bekannten Künstlers, akademischen Malers, Valentin Oman.

Lieber Valentin oder Tino! Danke, dass du mit dem Mahnmal am Aichwaldsee, welches den 25 Kärntner slowenischen Familien aus der heutigen Marktgemeinde Finkenstein am Faaker See gewidmet ist, die von 1942–1945 zwangsweise in deutsche Lager deportiert wurden, sowie allen Opfern von Krieg und Gewalt, diesem Platz, kunstvoll in Stein gemeißelt, die Seele gegeben hast. Das Mahnmal zum Innehalten, Nachdenken, Gedenken, Bedenken und um Erinnerungskultur zu pflegen. Das Relief schimmert in der Vormittagssonne in den wunderschönen Farben.

Zu deinem Ehrenfest wünschen wir dir weiterhin viele wunderschöne Farben für dein weiteres künstlerisches Schaffen und rufen: Alles Gute! Ad multos annos!

Anica Lesjak-Ressmann

Zlato Cecilijino medaljo za delovanje na področju cerkvene glasbe je prejela Anica Lesjak-Ressmann iz fare Pečnica.

Anici Lesjak-Ressmann je Krščanska kulturna zveza podelila v zahvalo za ohranitev slovenskega jezika in kulture v okolici Baškega jezera in za njeno dolgoletno delovanje na pevskem področju **Janežičevo priznanje**.

OBČNI ZBOR

15. 11. 2025 je SKD Jepa-Baško jezero imelo svoj redni občni zbor. V Droboljah v Hotelu Melcher so članice in člani bili ob tem večeru mdr. deležni tudi predstavitev publikacije z naslovom *Po sledovih in med vrsticami*, ki so jo predstavili Marija Wakounig, David Rössmann in Simon Urban.

Neuer Vorstand

Am 15. 11. 2025 hatte im Hotel Melcher in Drobollach der SKD Jepa-Baško jezero nach drei Jahren wieder seine Vollversammlung. Der bisherige Vorstand ist wiedergewählt worden. Nach Gesangseinlagen der skupina akzent folgte die Präsentation des Buches *Spurensuche zwischen den Zeilen* mit der Historikerin Marija Wakounig und den Studenten David Rössmann und Simon Urban.

Harmonikaši Glasbene šole na Koroškem

SKD Jepa-Baško jezero je ob zaključku zelo uspešnega šolskega leta povabilo učenke in učence na skupno večerjo. Na sliki so učitelj Izidor Kokovnik, Adrian Kunčič, Dionys Madlener, Lilly Mayrhofer, Jakob Rössmann, Alexios Mavridis in Jurij Filipič.

Zum harmonikalischen Abschluss

Der Slowenische Kulturverein Jepa-Baško jezero bescherte den fleißigen und erfolgreichen Akkordeonspieler*innen ein gemütliches Abendessen. Im Bild sind neben Lehrer Izidor Kokovnik Adrian Kunčič, Dionys Madlener, Lilly Mayrhofer, Jakob Rössmann, Alexios Mavridis und Jurij Filipič.

V napolnjenem kulturnem domu v Ledincah je skupina mladi akzent v soboto, 4. 10., praznovala prvi okrogli jubilej: 10-letnico! Za zelo dobro vzdušje in glasbeno popestren večer so pevke poskrbele skupaj z bandom Trio Chorus ter skupino akzent. Na naslednjih 10 let! Kljub številnim novim imenskim predlogom iz publike žal še vedno nismo našle ustreznega novega imena.

Am Samstag, dem 4. 10., feierte der mladi akzent in einem gut gefüllten Kulturhaus in Ledenitzen das erste runde Jubiläum – 10 Jahre! Für einen musikalisch abwechslungsreichen Abend sorgten sie gemeinsam mit der Band Trio Chorus und der skupina akzent. Auf die nächsten 10 Jahre! Trotz zahlreicher lustiger Namensvorschläge aus dem Publikum sind wir weiter auf der Suche nach einem neuen Namen.

Luisse Maria Ruhdorfer

1944–2025

Sredi listopada

je zatisnila Lojsca, naša zvesta častna članica, za vedno svoje oči. Prelistala je do konca svojo ljubljeno življenjsko knjigo in zelo smo ji hvaležni, da smo smeli v izobilju prebirati sadove njenega znanstvenega in literarnega delovanja.

Z vsakim njenim pripovedovanjem, z vsako besedo, z vsakim imenom naj nam ostane milo v spominu!

Sit tibi terra levis ac requiescas in pace!

NAŠIM ČLANICAM
IN ČLANOM
ŽELIMO
VESEL BOŽIČ
IN SREČNO
NOVO LETO!

UNSEREN MITGLIEDERN UND
FREUNDEN WÜNSCHEN WIR
FROHE WEIHNACHTEN
UND EIN GLÜCKLICHES
UND GESUNDES
NEUES JAHR!

**torek, 27. januar 2025, 18.00
kd Ledince / KH Ledenitzen
Koncert mladih glasbenikov
in glasbenic / Konzert junger
Musiker*innen**

SKD Jepa-Baško jezero čestita! X–XII 2025

90

Karl Mikl, Beljak
Valentin Oman, Šteben

70

Christian Wrolich, Dvorec
Stanislaus Trink, p. d. Ožbovt, Šmiklavž

65

Aleksander Slavkov, Beljak

60

Roman Kofler, p. d. Majar, Hodnina

60

Christine Kropfitsch, Stopca
Angelika Krawanja, Drobolje

55

Simon Trießnig, p. d. Birt, Loče
Ines Mikl, p. d. Hašparč, Pečnica

50

Diana Smid, Loče

40

Marie Graber, Bače

40

Stefanie Graber, Spodnje Borovlje

35

Markus Bainschab, Beljak

25

Magdalena Novak, Malence
Florian Ponholzer, Ledince

20

Sara-Maria Kropfitsch, Stopca
Elena Nuck, Ledince

Prisrčna hvala vsem, ki ste poravnali članarino za leto 2025!

Tisti, ki še boste vplačali, prosimo na:

SKD Jepa Basko jezero AT20 3910 0003 0502 3403

IMPRESUM • izdajatelj SKD Jepa-Baško jezero • slike:
(3zg) Novice, (4) A. Ropatsch (mladi akzent) • uredili:
A. Lesjak-Rössmann, S. Urak, M. Gallob in M. Koren •
www.jepa.at •

Urad zveznega kanclerja
Bundeskanzleramt